

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

An mercatoris remissio faveat ementi alieno nomine, paragr. 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

do in servitijs debitis domino, non de-
sis, nec differas emere, cum ipsius dam-
no.) Ratio est, quia non teneris, nisi or-
dinarias diligentias adhibere: hæc au-
tem est extraordinaria; & ex alia parte,
qui utitur ejusmodi industrijs, non in-
tendit domino, sed sibi negotiari.

10. Quid pro ipso mero labore e-
mendi? si quis enim non est mercede
conductus, potestne in aliquo occulte
sum laborem compensare? respondeo,
idem hic dicendum, quod modo de la-
bore vendendi est dictum num. 6.

*Venditio in loco distanti, an faveat ven-
dendi alieno nomine?*

Vna superest molesta mihi dubita-
tio, an si potes in utilitatem tuam sub-
trahere id, quod lucraris, quando in
aliam v. g. civitatem per extraordinariam
diligentiam pergendo, rem pro
domino minoris emis, ut diximus n. 9.
Ita possis tibi seponere excessum, quan-
do per parem diligentiam in aliam ci-
vitatem pergendo, rem domini majori
pretio vendis? videris certè non posse,
qua, ut dixi num. 1. res pro domino
venditur, & quocunque portetur, do-
mini est, dominoque fructificat; quar-
e videris solum posse tibi sumere expen-
sas, laborisque portandi aestimationem,
cetera vero debere domino restituere.
Ex alia parte dominus cum rem tibi
vendendam tradit, censetur solum à te
velle pretium vulgare in sua civitate
per diligentiam moralem conquisitū.
Cetera tibi remittere, nec multum eu-
rare videtur. Quare, quando hic ani-
mus domini probabiliter præsumitur,
qui regulariter videtur posse præsumi

in rebus minutioribus, non apparet ra-
tio convincens, cur tam diligens ven-
ditoreo extraordinario lucro sit defrau-
dandus.

§. X.

*An mercatoris remissio faveat ementi
alieno nomine?*

EX dictis statue, quid sentien-
dum, si famulo vel cui liber
mediatori, v. g. sartori ementi
pannum pro domino, dicat mercator,
se remittere aliquid de pretio consueto,
quod est, v. g. decem aureorum, & se
dare pro octo, idque sive propter ami-
citiam cum ipso mediatori, sive ut ip-
sum alliciat ad frequentandam suam
officinam; quid, inquam, sentiendum
est, poteritne justè mediator, sibi eos
duos aureos reservare? statue a, in-
quam, posse, quia hoc modo mercator
de suo duo illa' mediatori remittit. Ca-
ve autem, ne sic furtum pallies, quod
certè cavebis, quando duo illi aurei ve-
rè sunt de pretio justo rei, & verè mer-
cator sine fallacia, non nisi pretio hoc,
id est, atreis decem, rem illam vendere
est consuetus: secus, non de suo merca-
tor dabit, sed de alieno, & rursus cave-
bis, ut inoralem diligentiam ad emen-
dam rem ab hoc vel alio mercatore,
quanti potes, minoris, non omittas: si
enim hanc non apponas, dolum contra
dominum sine dubio committes.

a l. Molin. d. 302.

§. XI.

*De deceptionibus occurrentibus in ven-
dirione & emptione.*

Hhh 2 Cum